

INDSIGT

FLERE GYMNASIEELEVER KOMMER IKKE VIDERE

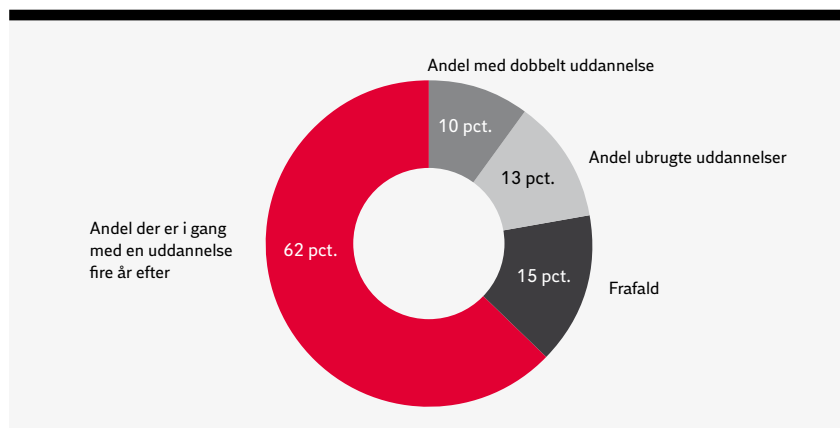
AF CHEFKONSULENT MADS ERIKSEN, MAER@DI.DK OG
STUD.OECON.AGRO NATASHA THAYSEN, NRTH@DI.DK

Næsten fire ud af ti unge, der begynder på en gymnasial uddannelse, falder fra eller får ikke brugt deres eksamen. Andelen risikerer at vokse yderligere i de kommende år, idet søgningen til gymnasiet er steget markant de seneste år. Og stadig flere starter på en gymnasial uddannelse med et karaktergennemsnit fra folkeskolen på 4 eller derunder. Det skønnes, at antallet af studenter, der ikke bruger deres eksamen til at komme ind på en videregående uddannelse, vil vokse fra de nuværende 8.400 til over 11.200 om tre år.

38 pct. af dem, der begyndte på en gymnasial uddannelse i 2009 og 2010 (og dermed skulle afslutte deres to-årige HF eller tre-årige studentereksamen i 2012) er enten faldet fra eller kommer ikke til at bruge deres uddannelse på de videregående uddannelser.

Knap 40 pct. optagne bruger ikke uddannelsen

Optagne studenters videre vej, optag 2009/2010*, andel i pct.



Note

*De optagne i år 2009/2010 er færdige med deres to-årige HF eller deres treårige gymnasiale uddannelse i 2012. Frafald er det reelle frafald fra årgangene. De øvrige andele er fundet på baggrund af DI-fremskrivninger.

Kilde

EVA, UNI-C og DI-beregninger.

STOR STIGNING I SØGNINGEN TIL GYMNASIERNE

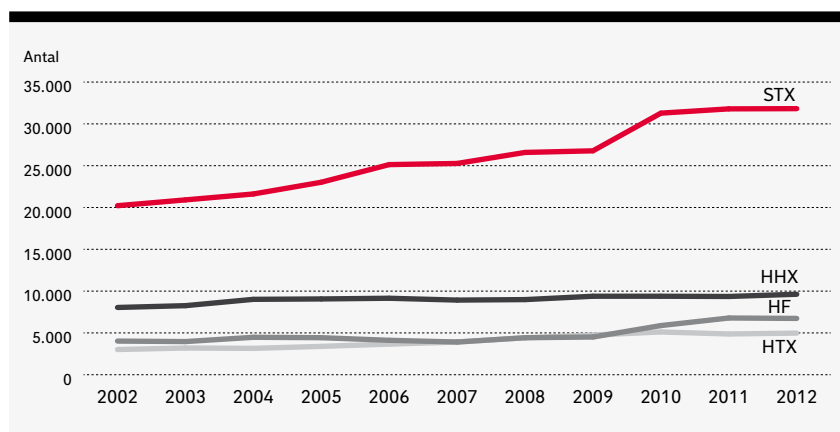
De seneste år har der været en betydelig stigning i optaget på de gymnasiale uddannelser. Alene fra 2007 til 2012 er optaget steget med mere end 26 pct. – eller lidt mere end 11.000 personer.

Der er stor forskel på, hvilke gymnasiale linjer de unge vælger. HF har fra 2007 til 2012 øget optaget med 2.800 elever – en stigning på 72 pct. På det almene gymnasium (STX) er der kommet 6.500 flere studerende siden 2007 – en stigning på 26 pct. I samme periode er søgningen til højere handelseksamen (HHX) kun steget med knap 700 (7,3 pct.) og søgningen til højere teknisk eksamen (HTX) godt 1.000 (21,5 pct.).

STX og HF har optaget markant flere elever

Markant større optag på gymnasierne

Antal optagne på de gymnasiale uddannelser, 2002 – 2012



STX: Det almene gymnasium
 HHX: Højere handelseksamen
 HTX: Højere teknisk eksamen
 HF: Højere forberedelseseksamen

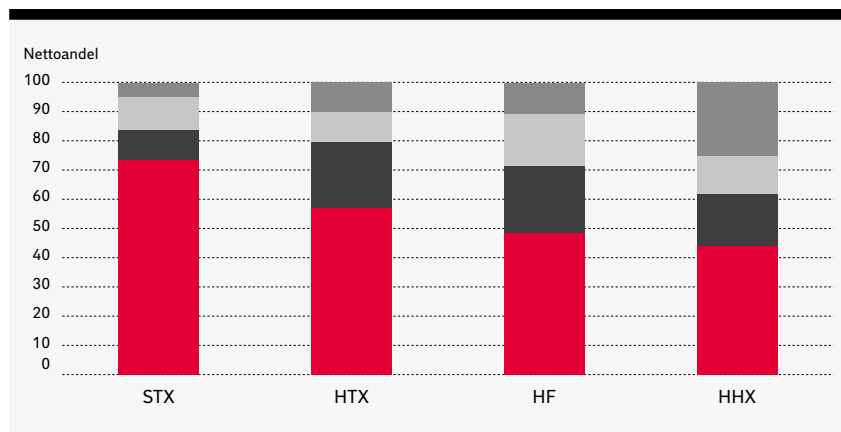
Kilde
 UNI-C

Andelen af studerende, der enten falder fra eller ikke har brugt deres eksamen efter fire år, varierer en del mellem uddannelserne. STX er den uddannelsesretning, hvor den største andel vælger at læse videre. Over 73 pct. af studenterne fra STX vælger at gå i gang med en videregående uddannelse. Denne andel er 57 pct. på HTX, og henholdsvis 48 og 44 pct. for HF og HHX. Det er således over halvdelen af dem, der påbegynder en af de to sidstnævnte uddannelser, som ikke bruger uddannelsen, som den var tiltænkt.

Mere end halvdelen af dem, der starter på en HF eller HHX, kommer ikke ind på en videregående uddannelse

Stort omfang ubrugte eksamener

Optagne studenters videre vej, optag 2009/2010*



- Andel med dobbelt uddannelse
- Andel ubrugte uddannelser
- Frafald
- Andel der er i gang med eller har fuldført en videregående uddannelse fire år efter

Note

*De optagne i år 2009/2010 er færdige med deres to-årige HF eller deres tre-årige gymnasiale uddannelse i 2012. Frafald er det reelle frafald fra årgangene. De øvrige andele er fundet på baggrund af DI-fremskrivninger.

Kilde

EVA, UNI-C og DI-beregninger på baggrund af optaget fra år 2009/2010

STØRRE OPTAG HAR FØRT TIL LAVERE ADGANGSKARAKTERER

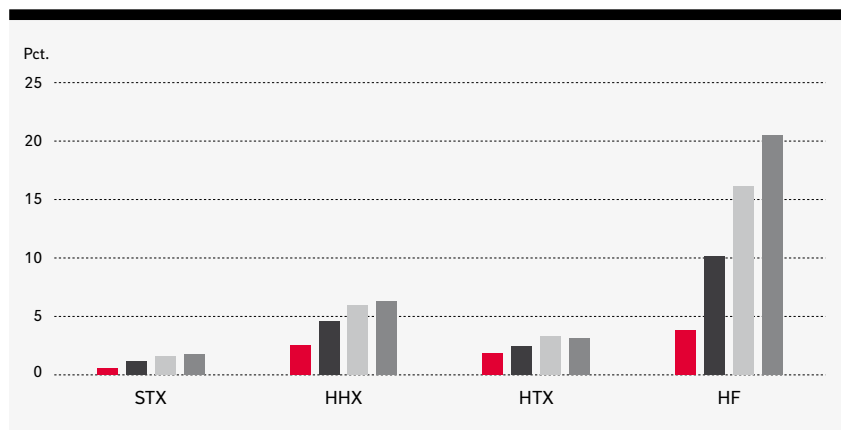
Samtidig, med at søgningen er steget, er de studerendes karaktergennemsnit fra grundskolen faldet. Mest markant har udviklingen været på HF. Her er det nu hver femte, der har et karaktergennemsnit på 4 eller derunder fra 9. klasse. Det er mere end fem gange så stor en andel som i 2004.

Andelen af elever med et karaktergennemsnit på 4 eller derunder er også steget på de øvrige gymnasiale uddannelser. På HHX var der i 2004 en andel på 2,5 pct. med et lavere gennemsnit end 4 fra grundskolen. Andelen af elever med et karaktergennemsnit på 4 eller derunder er også steget på de øvrige gymnasiale uddannelser.

Hver femte HF'er har under 4 fra grundskolen

Mere end hver femte HF'er starter med lavt karaktergennemsnit fra grundskolen

Andel optagne på en gymnasial uddannelse med under fire i karaktergennemsnit fra grundskolen, 2004-2012, pct.



- 2004
- 2007
- 2010
- 2012

Kilde

UNI-C og DI-beregninger*

*Før 2001/2002 findes grundskolens afgangskarakterer ikke i undervisningsministeriets databank. Tilgangelever med dimission før 2002 vil altså ikke fremgå med karaktersnit.

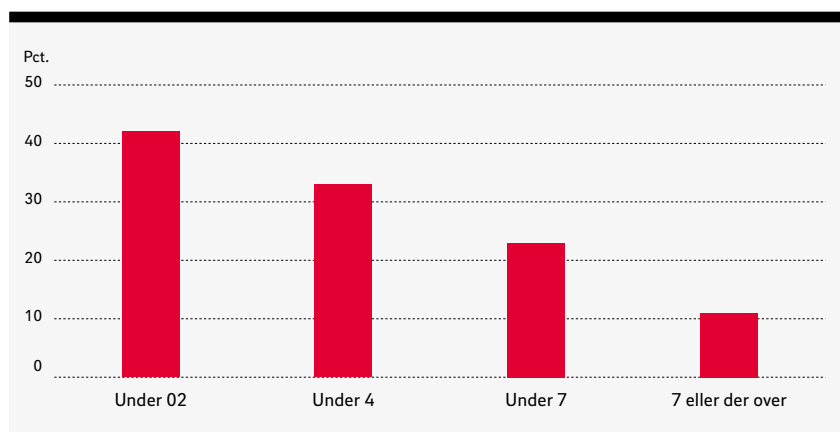
len er vokset til over 6 pct. i 2012. På STX er der sket næsten en tredobling fra 0,6 pct. til 1,7 pct. På HTX er stigningen sket fra 2,3 pct. i 2004 til 3,2 pct. i 2012 – med et fald på 0,1 pct. fra 2010.

Flere analyser viser, at der er en direkte sammenhæng mellem grundskolekarakterer og frafald på uddannelsen. Eksempelvis viser en analyse fra tænketanken DEA, at hver tredje elev med under 4 fra grundskolen falder fra, mens det kun gælder for ca. hver tiende med et karaktergennemsnit over 7.

| Lav karakter giver højt frafald

Klar sammenhæng mellem karakter og frafald

Andel studenter, der falder fra deres gymnasiale uddannelse fordelt på karaktergennemsnit fra grundskolen, pct.



Kilde

DEA 2013: Hvad betyder folkeskolekarakterer for videre uddannelse?

STOR FORSKEL I STUDENTERNES VIDERE VEJ

Formålet med en gymnasial uddannelse er at give de unge en adgangsgivende uddannelse til en videregående uddannelse. Mange studenter vælger imidlertid efter eksamen ikke at tage videre uddannelse. Og andre vælger at tage endnu en ungdomsuddannelse – typisk en erhvervsuddannelse.

En analyse fra Danmarks Evalueringsinstitut, EVA, fra 2013, viser, at mere end hver fjerde student ikke har brugt deres gymnasiale uddannelse fire år efter de afsluttede eksamener¹. På studenterårgang 2007 har 13 pct. af studenterne efterfølgende taget en erhvervsuddannelse og andre 15 pct. har i 2011 ikke taget en yderligere uddannelse end den gymnasiale.

| Mere end hver fjerde studenter-eksamen er ubrugt

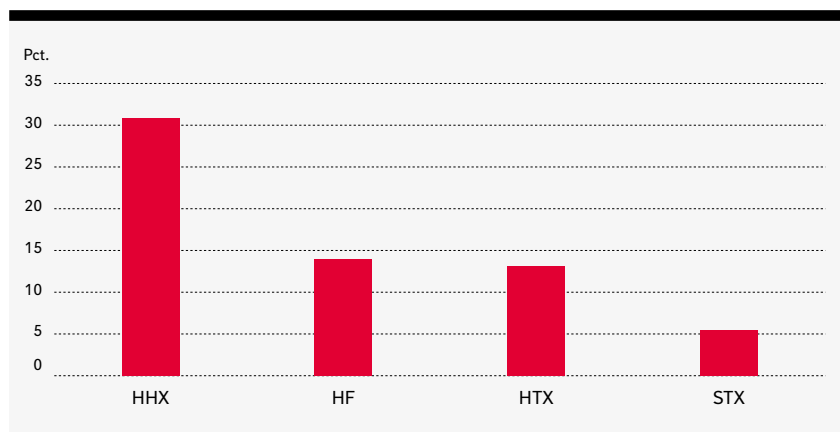
¹ Danmarks Evalueringsinstitut (EVA), Studenter i erhvervsuddannelserne, 2013. En undersøgelse af gymnasiale dimittenders valg og veje gennem uddannelsessystemet.

Der er dog store forskelle på billedet mellem de gymnasiale retninger. Når det gælder de dobbeltuddannede, er det først og fremmest en vej, som HHX føder ind til. Næsten hver tredje HHX'er tager efterfølgende en erhvervsuddannelse. Det samme gælder for cirka hver tyvende på STX. Det skal bemærkes, at dem, der tager en erhvervsuddannelse efter deres HHX, i høj grad går den merkantile vej. Der er således skabt en naturlig sammenhæng mellem de to uddannelser.

HHX er hovedvejen til dobbeltuddannelse

HHX elever trækker mest dobbeltuddannelse

Andel studenter, der efterfølgende tager en yderligere ungdomsuddannelse, pct.



Kilde
EVA: Studenter i erhvervsuddannelserne,
2013

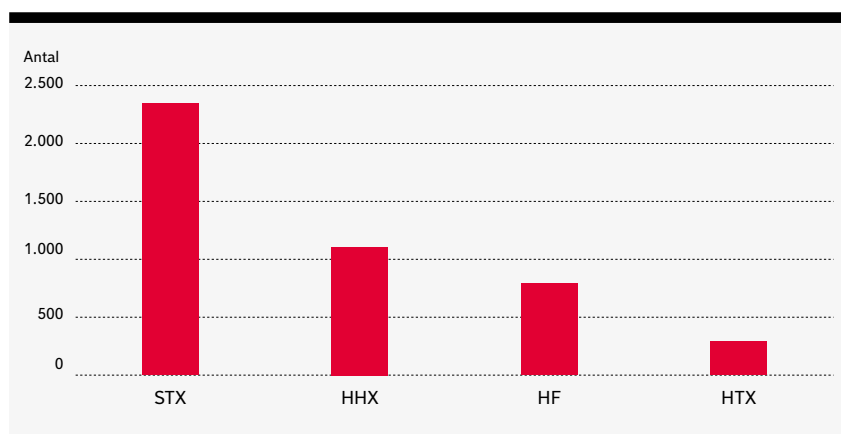
For de unge, der *ikke* er i gang med nogen form for uddannelse fire år efter deres gymnasiale uddannelse, er billedet et andet. Her er det først og fremmest HF-eksamenerne, der ikke bliver brugt. Mere end hver femte HF'er er således ikke i gang med en uddannelse fire år efter den afsluttede eksamen. Fænomenet er også kendt på de øvrige studieretninger, hvor hver 7. til 8. student ikke er kommet i gang fire år efter eksamen.

Hver femte HF'er er ikke i gang med uddannelse

Mens andelen af unge med en STX-eksamen, der ikke er brugt fire år efter, er relativ lav, ser det anderledes ud med det faktiske antal. STX er den klart største gymnasiale retning, og derfor er det også STX, der har flest ubrugte eksamener. Mere end 2.300 STX-studenter fra 2007 har ikke brugt deres uddannelse fire år efter sidste eksamen.

Flest STX-studenter står uden videre uddannelse

Antal studenter uden en videregående uddannelse fire år efter endt eksamen, antal



Kilde
EVA: Studenter i erhvervsuddannelserne,
2013

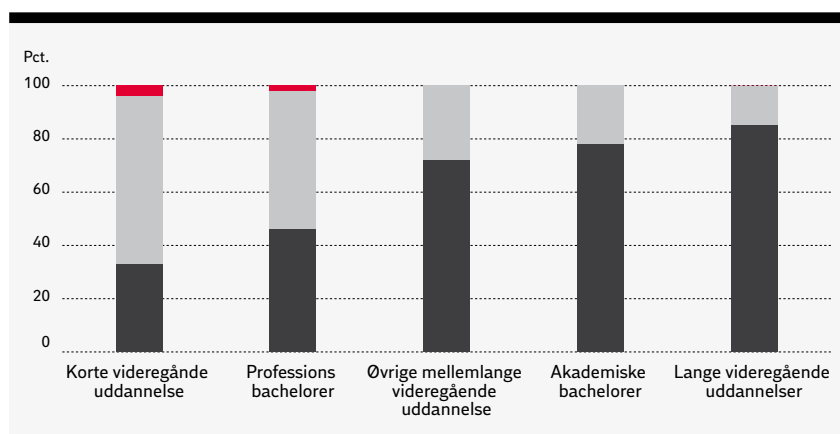
FÅ MED LAVE KARAKTERER I GRUNDSKOLEN GENNEMFØRER EN VIDEREGÅENDE UDDANNELSE

En gymnasial uddannelse er rettet mod de videregående uddannelser, og der er en meget klar sammenhæng mellem karakteren fra grundskolen og muligheden for at gennemføre en videregående uddannelse. Det er således meget få unge med et karaktersnit på under 4 fra grundskolen, der efterfølgende gennemfører en videregående uddannelse.

Der var i 2012 kun 24 dimittender, der blev færdige med en universitetsbachelor med en karakter fra grundskolen på under 4, mens 130 studerende gennemførte en kort videregående uddannelse. Disse tal skal ses i forhold til, at 14.844 færdiggjorde en universitetsbachelor i 2012. Heraf kendes karakteren for de 10.860 dimittender, mens 6.886 gennemførte en kort videregående uddannelse, hvoraf karakteren er kendt for 3.610 af dem.

Næsten ingen med under 4 i karakter fra grundskolen gennemfører videregående uddannelse

Andel af fuldførte på de videregående uddannelser på baggrund af grundskolekarakterer, pct.



4,00 og lavere
4,01 – 7,00
7,01 og højere

Kilde
UNI-C*

*Opgørelsen indeholder data fra 24.099 dimittender i 2012, ca. halvdelen af dimittenderne det pågældende år. For elever, der dimitterede grundskolen i 2001/2002, og før, findes der ikke digitale oplysninger om grundskolekarakterer, årgang 1986 og ældre er derfor uoplyste og udeladt. Ydermere mangler der observationer for studerende med en anden grundskole end dansk samt internationale studerende. Dette svarer samlet set til den anden halvdel af de dimittender i 2012. Den samlede andel af ukendte observationer er størst for LVU, hvorimod Universitetsbachelor og KVVU har højeste andel kendte oplysninger om grundskolekarakterer.

STOR STIGNING I ANTALLET AF STUDENTER, DER IKKE BRUGER DERES EKSAMEN

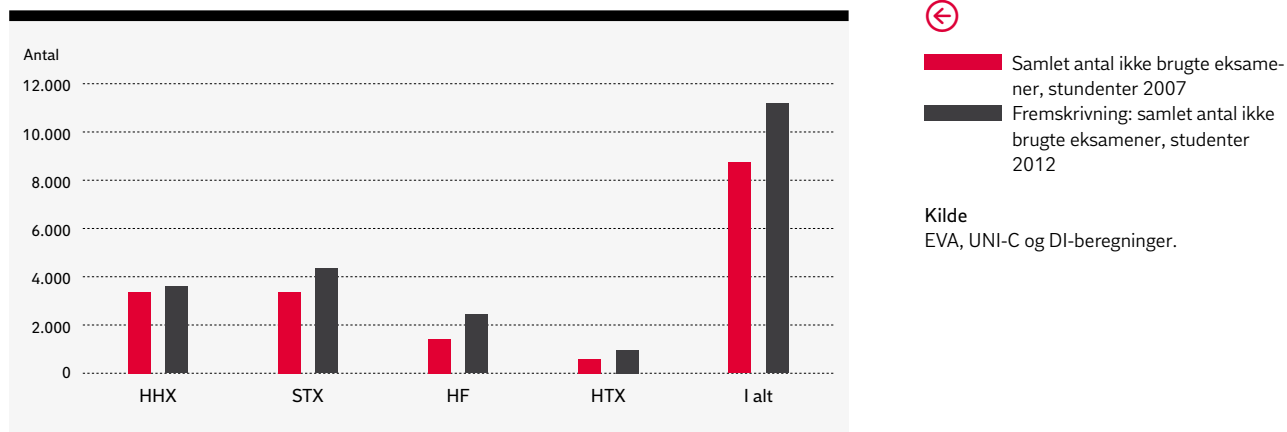
EVA's undersøgelse tager udgangspunkt i unge, der er blevet student i år 2007. Det er naturligvis ikke muligt at forudse, om samme tendens vil gøre sig gældende for studenter fra år 2012, hvor de seneste tal stammer fra. Men det er dog værd at bemærke, at de unges søgemønster har ændret sig markant i årene efter 2007, jf. figuren side 2.

I 2007-årgangen var der 8.700 studenter, der ikke brugte deres gymnasiale uddannelse fire år senere. Hvis de kommende studenter vil have samme adfærd som disse, det vil sige, at godt hver fjerde student ikke bruger deres uddannelse, vil der komme mere end 2.400 flere studenter i 2016, der ikke har brugt deres eksamen. Dermed vil mindst 11.200 unge mennesker, der årligt står med en studentereksamen, ikke bruge den til at søge ind på en videregående uddannelse.

| 2.400 ekstra ubrugte eksamener

De ubrugte eksamener vil vokse betydeligt

Samlet antal ubrugte eksamener – lineær fremskrivning



Samlet antal ikke brugte eksamener, studenter 2007
Fremskrivning: samlet antal ikke brugte eksamener, studenter 2012

Kilde
EVA, UNI-C og DI-beregninger.

Der er her tale om en ret konservativ fremskrivning, idet de nye studenter har lavere karaktergennemsnit fra grundskolen end de hidtidige studenter. Antallet af ubrugte eksamener vil derfor med stor sandsynlighed ligge endnu højere end de 11.200 studenter.

SAMFUND, VIDEN OG HOLDNINGER

Dansk erhvervsliv er en vigtig del af det danske samfund. Politikere, organisationer og befolkningen forventer, at virksomhederne bidrager til bæredygtig udvikling af Danmark som velfærdssamfund. Derfor prioriterer DI dialog med alle interesserede om rammerne for erhvervslivets bidrag til vækst og velstand.

Vær med i debatten på di.dk/opinion.